

VIKTIGA GRÖNOMRÅDEN KRYMPER NÄR STOCKHOLM VÄXER

2019-08-10

Av: Hållbar stad

Mellan åren 2005 och 2015 har den bebyggda marken i Stockholm ökat med 15 procent. Samtidigt har stadens grönområden krympt visar forskning från KTH som bygger på satellitdata.

Med en beräknad befolkningsökning på elva procent mellan åren 2015 och 2020 är Stockholm den nu snabbast växande huvudstaden i Europa.

– Vår studie visar att den bebyggda marken nu står i begrepp att gå om odlingsmark och bli det andra största nyttjandeområdet i länets landskap efter skog, säger Yifang Ban, professor vid avdelningen för geoinformatik på KTH.

Den bebyggda marken i Stockholm har ökat med 15 procent, vilket motsvarar 116 kvadratkilometer. Det är främst i de norra och södra utkanterna av Stockholms kommun som den största ökningen av bebyggd mark och minskningen av grönområden har skett.

När grönområdena har krympt har även de så kallade gröna kilarna i Storstockholm minskat i omfattning. Området där kilarna har minskat kallas för svaga samband, smala partier som binder samman grönområdena. Sambanden ger tillgång till större strövområden och upprätthåller ekologiska spridningssamband. Om de byggs bort bryts kilen upp i separata delar.

De miljömässiga fördelarna med grönområden är många. De tillhandahåller viktiga ekosystemtjänster till stadsbor, flora och fauna. Förutom att grönområden minskar den så kallade urbana värmeö-effekten (Urban Heat Island-effekten, UHI) kylar de luften genom evapotranspiration och ger skugga. Träd och buskar förbättrar dessutom luftkvaliteten när de tar upp gaser och partiklar. Risken för översvämningar blir mindre, vatten både lagras och filtreras, och vattenkvaliteten förbättras i vattendrag. Inte minst är urbana grönområden viktiga livsmiljöer för djurliv.

Dessutom ger de gröna ytorna invånarna direkta hälsofördelar när de får utrymmen för fysisk aktivitet, social interaktion och möjlighet till mental återhämtning.

– Det är viktigt att skydda grönområden som är betydelsefulla miljömässigt när den urbana tillväxten ska planeras. Det kan exempelvis vara att inte bygga för nära det ekologiska korridornätverket med lövskog eller gröna kilar och kärnområden, som är svaga men viktiga gröna länkar i landskapet, säger Yifang Ban.

Ett av syftena med forskningsarbetet är att synliggöra förändringarna som sker, men resultatet kan även placera förändringarna i en större kontext där de speglar vad som händer med den regionala, gröna infrastrukturen.

Vad är nästa steg i er forskning?

– Vi arbetar med att analysera miljökonsekvenserna av stadstillväxt i Stockholm och andra städer runt om i världen med en indikatorbaserad metod. Vi planerar också att övervaka städernas tillväxt och miljöpåverkan i andra snabbväxande städer i Sverige.